

فراخوان پانزدهمین جشنواره بین‌المللی فارابی

ویژه تحقیقات علوم انسانی و اسلامی بخش داخلی

جشنواره بین‌المللی فارابی ویژه تحقیقات علوم انسانی و اسلامی، به عنوان یکی از معتبرترین جشنواره‌های علمی کشور در عرصه علوم انسانی و اسلامی، هم‌ساله توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و با مشارکت بنیاد ملی نخبگان و به همت پژوهشگاه مطالعات فرهنگی، اجتماعی و تمدنی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار می‌شود. جشنواره فارابی با هدف شناسایی استعدادها برتر داخلی و خارجی، آثار و نظریه‌های برتر، روش‌ها و طرح‌های جدید در پژوهش، در همه رشته‌های علوم انسانی و اسلامی، نسبت به شناسایی، معرفی و تشویق موارد برتر، به جامعه علمی و نخبگانی مبادرت می‌ورزد. زمینه‌سازی برای ارتقا، توسعه و تعمیق علوم انسانی بومی؛ انگیزش استعدادهای جوان که آینده علمی کشور ما را رقم خواهند زد و ایجاد شهامت علمی لازم در آنان برای فعالیت‌های علمی نوآورانه؛ ورود فعالانه علوم انسانی در فرایند برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های کشور؛ کاربرد شدن علوم انسانی موجود به‌نحوی که توان حل مسائل جامعه را پیدا کند؛ آشناسازی جامعه ایران خاصه جوانان، جهان اسلام و کل دنیا با یافته‌های محققان عرصه علوم انسانی و اسلامی و بسترسازی برای حضور فعال علوم انسانی و اسلامی ایران در تراز جهانی، از جمله دیگر اهداف این جشنواره است.

مسئله تحول در علوم انسانی و حرکت به سوی شکل‌گیری علوم انسانی بومی- اسلامی که توان حل مسائل ویژه جامعه ما را دارد، از ضروریات کنونی است و گرچه این مهم نیازمند فعالیت‌های علمی مبنایی، عمیق و گسترش‌دهنده مرزهای دانش است، لیکن جشنواره فارابی نیز می‌تواند در شناسایی ایده‌ها و آرا در این عرصه، گام‌هایی هرچند کوچک بردارد. دبیرخانه جشنواره فارابی، چندی است شکل‌گیری شبکه نخبگانی از دانشمندان و پژوهشگران برتر عرصه علوم انسانی و اسلامی را آغاز نموده، درصدد است نقش میناپردازی علوم انسانی و اسلامی برای دیگر دانش‌ها را تقویت و تعمیق نماید. ارتقای کمی و کیفی جوایز جشنواره، پیگیری تحقق حمایت‌های بنیاد ملی نخبگان و اعطای گرنت از سوی معاونت پژوهشی وزارت عتف، در خصوص برگزیدگان ادوار مختلف جشنواره، از دیگر اقدامات دبیرخانه جشنواره در طی سال‌های اخیر بوده است.

روشن است که تحقق اهداف مزبور، جز با همکاری جامعه فرهیخته و فاضل دانشگاهی و حوزوی و مشارکت حداکثری آنان در جشنواره فارابی، قابل وصول و حصول نخواهد بود.

بنا بر نکات فوق، جشنواره فارابی از همه استادان، پژوهشگران، دانش‌آموختگان و صاحبان آثار علمی درخور و دانشگاه‌ها، مؤسسات پژوهشی و ناشران علمی دعوت می‌کند همچون ادوار گذشته، در دوره پانزدهم این رویداد بزرگ و تأثیرگذار علمی، حضور فعال داشته باشند.

شایان ذکر است، در بخش داخلی جشنواره فارابی، آثار و تحقیقات، در شانزده گروه علمی «اخلاق، ادیان و عرفان»، «تاریخ، جغرافیا و باستان‌شناسی»، «حقوق»، «زبان، ادبیات و زبان‌شناسی»، «علوم اجتماعی و علوم ارتباطات»، «علوم اقتصادی، مدیریت و علوم مالی»، «علوم تربیتی، روان‌شناسی و علوم ورزشی»، «علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای»، «علوم قرآنی، تفسیر و حدیث»، «فقه و اصول»، «فلسفه، منطق و کلام»، «مطالعات فناوری اطلاعات، اطلاع‌رسانی و کتابداری»، «مطالعات انقلاب اسلامی و امام خمینی(ره)»، «مطالعات هنر و زیبایی‌شناسی»، «مطالعات میان‌رشته‌ای» و «کمیته علوم انسانی اسلامی (ویژه مقالات پژوهشی)» دریافت می‌شوند. آثار مورد پذیرش جشنواره همچون دوره پیشین، در پنج قالب اصلی شامل: «کتاب پژوهشی» (نسخه فیزیکی/ فایل الکترونیک)، «گزارش پژوهش اختتام یافته» (طرح پژوهشی)، «رساله دکتری/سطح چهار حوزه»، «پایان‌نامه کارشناسی ارشد/سطح سه حوزه» و «مقاله پژوهشی» در موضوع علوم انسانی اسلامی (منتشر شده در مجلات علمی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و حوزه‌های علمیه) است.

همچون دوره‌های پیشین جشنواره فارابی، در این دوره نیز آثار برتر، در دو عرصه «بزرگسال» (بیش از 35 سال سن) و «جوان» (کمتر از 35 سال سن) و در دو مرتبه «برگزیده» (رتبه یک، دو و سه) و «شایسته تقدیر»، تعیین و تقدیر خواهند شد.

زمان دریافت آثار دوره پانزدهم جشنواره فارابی، از 17 مهر تا 30 آبان ماه سال 1402 است. همچنین آثاری که از ابتدای سال 1399 تا پایان اسفند 1401 منتشر شده یا پایان یافته‌اند، می‌توانند در این دوره از جشنواره شرکت کنند.

در بخش ویژه جشنواره فارابی، جوایزی با عناوین: «شخصیت پیشگام علوم انسانی و اسلامی»، «شخصیت پیشتاز علوم انسانی و اسلامی»، «نظریه‌پرداز برجسته»، «مترجم برتر» (از زبان‌های خارجی به فارسی و از فارسی به زبان‌های خارجی)، «انجمن/قطب علمی برتر» (دانشگاهی/حوزوی) و «نشریه علمی برتر» (دانشگاهی/حوزوی) اعطا خواهد شد. همچنین از پژوهش‌های برتر قرآنی در بخش دیگری با عنوان «جایزه منشور توسعه فرهنگ قرآنی در حوزه پژوهش و آموزش عالی» تقدیر به عمل خواهد آمد.

گذشته از اینها، از دوره پانزدهم جشنواره، در قالب یک بخش ویژه با عنوان «جایزه دیپلماسی علمی»، از برگزیدگان این عرصه تقدیر به عمل خواهد آمد.

شایان ذکر است، بخش بین‌الملل جشنواره فارابی نیز سوابق علمی و آثار استادان و پژوهشگران خارجی در سه عرصه «ایران‌شناسی»، «اسلام‌شناسی» و «علم دینی» را دریافت و از موارد برتر با عناوین «شخصیت پیشرو خارجی» و «تحقیق برتر خارجی» تقدیر می‌کند. همچنین مصداق فعالیت‌های پژوهشی برتر در قالب «جایزه صلح و دوستی» تعیین و تقدیر خواهند شد.

تمامی پژوهشگران عرصه علوم انسانی و اسلامی می‌توانند با مراجعه به سامانه جشنواره بین‌المللی فارابی به نشانی www.farabiward.ir از هفدهم مهر تا سی ام آبان ماه سال 1402، آثار علمی خود را ثبت کنند.

ثبت آثار در سامانه جشنواره فارابی در دو قالب حقیقی و حقوقی است؛ بدین معنا که علاوه بر اینکه استادان، پژوهشگران، دانش‌آموختگان و صاحبان آثار علمی درخور، خود می‌توانند نسبت به ثبت آثار در سامانه اقدام نمایند، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی، انجمن‌های علمی، گروه‌های علمی آموزشی و پژوهشی و ناشران علمی نیز چنانچه اثری را واجد شایستگی‌های علمی لازم می‌دانند، به معرفی و ثبت آثار پیشنهادی مبادرت ورزند و زمینه شناسایی آثار فاخر را فراهم نمایند. مراسم اختتامیه پانزدهمین دوره جشنواره بین‌المللی فارابی در تیرماه 1403 در تهران برگزار و برگزیدگان نهایی اعلام خواهند شد و جوایزشان را از طریق دبیرخانه جشنواره دریافت خواهند کرد.